

Borgerløn er ikke en social ydelse - Det er penge vi giver til hinanden

Til de nye Mandagsmøder i Alternativet Aarhus inviteres en gæst med særlig viden. Gæsten fokuserer et tema med korte elevatortaler som inspiration til debat. Temaet den 27. april var BORGERLØN. De fremmødte kommenterede, problematiserede og bifaldt ideen. Forslaget om Borgerløn gør Alternativet tydelig på den politiske scene.

Nedlukningen under Coronakrisen betyder, at foreningen skal finde nye mødeformer. Mandagsmøder med en inviteret videns-gæst er et nyt format, valgt for foråret 2020. Og ZOOM er den virtuelle platform.

Christa If Jensen var vores første gæst. Christa har været medlem af Alternativet siden maj 2015. Hun er i bestyrelsen for Storkreds Nordsjælland og medlem af POFO. Christa har sammen med 6 andre i Alternativets koordinerende borgerløns-gruppe formuleret debatoplægget Borgerløn på Dansk, 2018.

Til mødet mandag den 27. april kl. 19-20:30 var 19 tilmeldt på ZOOM.

Politikbaggrundsgruppen Social & Beskæftigelse (SB) var vært, Kasper, foreningens formand, var ordstyrer og Christa deltog som inviteret gæst. Mødets tema var Borgerløn.

Den rette timing, og med sigte på KRV21

Valg af tema udsprang af SB's arbejde med budgetforslag 2021. Gruppen havde diskuteret forslag til begrænsning af den stigende fattigdomsgørelse i Aarhus Kommune. Og kom frem til tre interessante ideer til budget; men endte med at slå dem ned, fordi Borgerløn ville være det bedste svar på problemerne. Samtidig besluttede SB at genfremsætte budgetforslaget om et stort forsøg med Kontant hjælp uden modkrav, nu omdøbt til Kontanthjælp med tillid og respekt.

Ved foreningens Mandagsmøde den 6. april med Josephine, blev det tydeligt at Borgerløn skulle på Alternativets dagsorden. Under Folketingets spørgetime til Statsministeren den 21. april stillede Torsten spørgsmålet om Borgerløn fra Folketingets talerstol. Og siden nedlukningen af landet er der skrevet adskillige artikler i dagspressen om Borgerløn.

Alternativets definition på borgerløn. Fra landsmødet 2017.

Borgerløn eller basisindkomst er en indkomst, der gives ubetinget og individuelt til alle borgere og personer med varigt ophold i et land uden behovsprøvning eller arbejdspligt, og som er af en sådan størrelse, at det er muligt at leve af den, om end på et beskedent niveau.

Debatform med elevatortaler

Mødet, som varede 1½ time, blev afvekslende. Christas korte indlæg, elevatortaler, gav inspiration til deltagerne. Der var plads til at tale imod og tale for. Der var plads til at inddrage egen erfaring og et mere overordnet perspektiv på temaet. Mødet skabte interesse og pirrede nysgerrigheden til at vide mere. Vi fortsætter debatten uden for det "kunstige" møderum. De forskellige udvekslinger under mødet er ikke refereret her. De næste afsnit er udsagn og stikord, som illustrerer det Christa, bragte med ind i mødet til sagens bedste.

Christa sendte en tekst efter mødet med egne tanker og stikord

Tanker om økonomi og det næste Kommunal- og Regionsvalg og Folketingsvalg

Jævnfør Alternativets politik kan der oprettes en e-konto for alle borgere, hvor beløbet indsættes månedsvis. Et nyt progressivt skattesystem uden bundfradrag kan udvikles. Hvis løn på arbejde helt afvikles, skal omkostningen til borgerløn selvfølgelig indtænkes i en anden skatte- og afdragsstruktur.

- **Et økonomisk eksempel**

Netto 144.000kr pr. år til voksne borgere + 36.000 pr. år for børn.

I alt 432 + 72 mia.kr. pr. år = 504 mia. kr. pr. år

Sociale ydelser i 2018 = netto 600 mia. kr. (Danmarks statistik)

- **Eksperimenter og krv21 og næste FV**

Indførelse af borgerløn kan man ikke eksperimentere med. Borgerløn er en politisk beslutning, der kræver og medfører utallige ændringer.

Derfor, lad os starte med kontanthjælp og dagpenge uden modkrav (fra staten). Det kan blive et eksperiment i alle kommuner i perioden 2021 til 2025.

Jeg foreslår fem ændringer/ tiltag i den forbindelse:

1. *Ingen aktivering med tvang af ledige*
2. *Ret til information og vejledning om uddannelse, erhverv og karriere (forstået som udvikling i arbejdslivet) for alle borgere gennem hele livet.*
3. *Ret til jobformidling.*
4. *Etablering af en professionsbachelor i uddannelses- erhvervs- og karriereudvikling.*
5. *Tilbud til nuværende jobcentermedarbejdere om diplomuddannelse i UEK- vejledning.*

Mødets indhold kan fanges i det følgende

Den kommende tids debat om Borgerløn kan hente inspiration i de følgende afsnit, som i stikord giver en overskuelig kobling til debatoplægget "Borgerløn på Dansk". Stikordene følger fire kapitler fra oplægget.

1. **Vinkler på borgerløn.** (1. elevatortale - stikord)

BL er ikke en social ydelse. Det er penge, vi giver til hinanden,

- fordi, det er anstændigt, at alle har en økonomisk trædesten til sin eksistens.
- fordi, det giver frihed til den enkelte at finde ud af, hvilket liv der giver mening for hende.
- fordi borgerløn vil modvirke den stigende ulighed i samfundet.
- Fordi det er en effektiv og enkel ubureaukratisk ydelse.

Modargumenter:

- Lønarbejdet er en væsentlig del af vores identitet.
- Man skal yde, før man kan nyde.

Modreplik:

- Man kan ikke yde, hvis man ikke har nydt.
- Vores fællesskab skal ikke italesættes som en arbejdslejr.

2. **Borgerløn og arbejdsmarkedet.** (2. elevatortale - stikord))

Borgerløn er en fordel for arbejdsgiver, iværksætter og arbejdstager

- Fordi arbejdstager til hver en tid kan sige nej tak. Han får en magt, han aldrig har haft før.
- Fordi iværksætteren har et eksistensgrundlag, han altid kan falde tilbage på.

- det samme gælder, kunstnere, musikere, skuespillere og alle med prekære ansættelser. (projektansatte, freelancere, løsarbejdere etc. udgør i dag 12% af arbejdskraften)
- fordi arbejdsgiver kan forvente kun at få motiveret arbejdskraft.
- fordi borgerløn også kan ses som en anerkendelse af det frivillige arbejde.
- Fordi der bliver rettet op på skævhederne eller magtforholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager i Den danske Model.
- Borgerløn er en styrket strejkekasse.

3. **Borgerløn og det sociale område, eller borgerløn og fællesskabet.** (3. elevatortale - stikord)

"Socialpolitikken handler om, hvordan vi indretter os med hinanden og organiserer vores fællesskaber"

(Definition. Gyldendal)

Borgerløn erstatter ikke den sociale hjælp, men giver den en ny forudsætning.

- Fordi "de svage og underprivilegerede" bliver ligeværdige med alle andre borgere.
- Fordi fokus kan flyttes fra, hvad du ikke kan, til hvad du vil, dine drømme og ønsker for "det gode liv".
- Borgere kan ånde frit og agere frit, uden at det får konsekvenser for forsørgelsen.
- Borgerløn vil give fleksibilitet til livets omskifteligheder.
- Borgerløn giver mulighed for en bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv.
- Borgerløn giver mulighed for at arbejde mere i nogen perioder og mindre i andre.
- Borgerløn vil give økonomisk sikkerhed for gennemførelse af vilde ideer.
- Pensionsalder falder bort. Førtidspension ligeledes. Du kan selv vælge, hvornår, du vil gå fra, og hvor længe du vil blive.
- Når al mental opmærksomhed ikke er bundet op på angsten for at miste forsørgelsen, bliver der kræfter til at rette blikket mod mere langsigtede målsætninger, herunder de politiske.
- Borgerløn vil skabe og mobilisere den demokratiske kraft, fordi borgere vil kunne tage sig tid til deltagelse.
- Mennesker, der føler sig værdifulde, tager ansvar for sig selv og for samfundet.
- Borgerløn vil skabe forudsætninger for nye bo og livsformer. Måske endda med fokus på det bæredygtige og kulturelle.
- Borgerløn vil gavne retssikkerheden, fordi megen lovgivning kan forenkles og dermed gøres mere overskuelig.
- Borgerløn giver mulighed for at udvikle en tidssvarende samordning af ministeriernes ressortområder ud fra en ny helhedstænkning.
- Der bør genskabes et arbejdsministerium, der har al menneskelig aktivitet som fokusområde.
- Arbejdsbegrebet bør revurderes og genfortælles.
- Socialministeriet bør få overdraget beskæftigelsesministeriets sociale opgaver.
- Beskæftigelsesministeriet kan nedlægges. Bemærk at "beskæftigelse" tager genstandsled. Retorikken med "beskæftigelse" er objektgørende og umyndiggørende. Samfundet har brug for selvstændig handlende og tænkende borgere.
- Borgere vil stadig kunne modtage behovsbestemte ydelser, der nok stadig vil bero på vurdering.

Modargumenter:

- Borgerløn skaber en ny underklasse.
- Kvinderne vil søge tilbage til kødgryderne
- I nogle miljøer vil kvinderne blive tvunget til det.

- Hvis man er væk fra lønarbejdsmarkedet i kortere eller længere tid, vil man miste magt og indflydelse.
- Lønarbejdet er trædesten for magt og indflydelse og lønarbejdslivet er den bedste sociale virkelighed.

4. Økonomi og finansiering. (4. elevatortale - stikord)

Borgerløn skal gøre os friere ikke rigere.

- I den økonomiske logik er borgerløn en hovedhjørnesteen, der sikrer at den producerede velstand cirkulerer, snarere end at den hober sig op hos stadig færre superrige.
- Borgerløn sikrer, at pengene cirkulerer, uden at der er brug for nye arbejdspladser med øget klimabelastende produktion.
- Borgerløn kan etableres på de givne økonomiske præmisser viser beregninger, men passer i sin essens bedre til en økonomisk infrastruktur, der har bæredygtighed og balance snarere end vækst som sin forudsætning.
- Et statsbudget er ikke et husholdningsbudget. Underskuddet på statsbudgettet vil – ved klogt brug – blive betalt tilbage ved de positive virkninger, investeringerne har.
- Indtil videre er der investeret 400 mia. kr. i Corona-lønstilskud og driftstilskud til virksomheder. Det skulle betyde fastholdelse af arbejdspladser og færre konkurser, og dermed at samfundet kommer op i omdrejninger igen hurtigt efterfølgende.
- Det viser, at indførelsen af borgerløn kan være en politisk beslutning ud fra en tro på, at borgerløn vil medvirke til at skabe ikke et rigere, men et friere samfund.
- Borgerløn kan bl.a. finansieres af mange eksisterende udgifter, kontanthjælp, dagpenge, pension, uddannelse, sundhed, kriminalitet, og muligvis meget andet.

note/Bodil

Carsten Borup (kredsformand Østjylland) kommer med indlæg på ZOOM under debatten om Borgerløn. Mandagsmødet d. 27. april 2020

STATEMENT fra debatoplægget

- Borgerløn er ikke en social ydelse. Det er penge, vi giver til hinanden.
- Borgerløn er en fordel for arbejdsgiver, iværksætter og arbejdstager.
- Borgerløn erstatter ikke den sociale hjælp, men giver den en ny forudsætning.
- Borgerløn skal gøre os friere ikke rigere.
- Ikke muligt at gennemføre egentlige BL-forsøg – virkeligheden er for kompleks.
- Borgerløn er en politisk beslutning, der kræver og medfører utallige ændringer.